

Måneskinsarbejde på motorvejen

Usædvanligt malerarbejde om natten i Hvidovre

Processen i vedligeholdelsesarbejdet af VEKS' rørbro ved Avedøre Holme ses fra venstre: Zink-primer, grunder og til sidst maling. Det færdige resultat ses yderst til højre. FOTO: VEKS, Allan Nielsen

Velvilje, udpræget koordination og samarbejde viste sig afgørende for at få malet en rørbro.

Ikke kun logistik og teknik har været udfordringen i forbindelse med vedligeholdelsen af VEKS' 75 meter lange dobbelte rørbro over motorvejen ved Avedøre Holme.

– Det var faktisk svært og tidskrævende at finde en entreprenør, som ville påtage sig opgaven, siger Allan Nielsen, projektkoordinator - ledningsanlæg.

Trafikal udfordring

Rørbroen er senest blevet malet for cirka 20 år siden, og udseendet og rørenes tilstand er i dag præget af periodens vind og vejr. Ska-

derne på den fritliggende bro ligner stenslag, men er forårsaget af UV-stråler, hagl, regn samt fugleloort, som er stærkt syreholdigt! Rørbroen krydser motorvejen på en meget trafikeret strækning, så der er uhyre snævre rammer for, hvornår man delvist må afspærre trafikken. Løsningen blev, at reparations- og malerarbejdet alene udføres fra kl. 20.00 til kl. 05.30 ved hjælp af flere lastbiler med lifte samt lysmaster, generatorer og en højtryksdamprenser.

– Vi gik i gang med vedligeholdelsesarbejdet mandag den 9. september, men vi stopper på halvvejen, fortæller Allan Nielsen. Det samlede arbejde er opdelt i 15 etaper.

– Vi venter til 2020 med den sidste halvdel af

rørbroen, fordi efteråret for alvor har meldt sin ankomst med fugt og regn, konstaterer Allan Nielsen. Fugtigt vejr sætter simpelthen en stopper for reparation og malerarbejde. Vedligeholdelsen af hver eneste meter af det to gange 75 meter lange rør omfatter slibning og rengøring, reparation med zink-primer, grunder og endelig en gang topcoat i form af en industrimaling - naturligvis i VEKS-blå.

Yderligere oplysninger:

Allan Nielsen,
Projektkoordinator for
ledningsanlæg
an@veks.dk T 43 66 03 31

Handling gi'r forvandling

Lederen efterspørger politisk ansvar, lederskab og aktion

Bæredygtig biomasse

VEKS overholder brancheaftalens otte kriterier ved indkøb af biomasse

VEKS og de 17 mål

FNs verdensmål sætter aftryk på VEKS' strategiudvikling

Tilskud med effekt

Senest har EUDP også ydet tilskud til VEKS og Høje Taastrup Fjernvarmes varmelager

VEKS har flere gange modtaget tilskud fra EUDP, som er Energistyrelsens pulje til støtte af udviklingsprojekter. Projektet Store Varmepumper i Fjernvarmesystemet (SVAf) fik støtte, fordi den nye teknologi forventes at spille en afgørende rolle i fremtidens bæredygtige energisystem.

Det seneste projekt vedrørende VEKS og Høje Taastrups Fjernvarmes varmelager har opnået støtte på 13 millioner kr. fra Energistyrelsen pga. projektets pioner karakter.

For det første er det aldrig set før i Danmark, at man i et af de meget store fjernvarmesystemer vil anvende denne type varmelager med op- og afladning 25-30 gange årligt. Dette er nemlig helt forskelligt fra allerede eksisterende, danske sæson- og døgnlagre. For det andet er projektets forretningsmodel også banebrydende, da den er bygget op om et samarbejde mellem alle de selskaber, der fremover får glæde af at udveksle varme til lagret til områdets over 1/2 million fjernvarmekunder.

Evaluerer af EUDP

En evalueringsrapport fastslår, at den offentlige tilskudsordning EUDP har vidtrækkende effekt. Damvad Analytics og Mussman har for Energistyrelsen udarbejdet en evaluering af EUDP. Blandt konklusionerne er, at der siden 2008 er investeret godt 3,4 mia. kroner i grøn energiteknologi gennem det Energiteknologiske Udviklings- og demonstrationsprogram EUDP. De virksomheder, der har modtaget støtte, har opnået en meromsætning på 12,2 mia.

EUDP

Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) er en offentlig tilskudsordning. Ordningen støtter ny teknologi på energiområdet, som kan bidrage til at indfri Danmarks målsætninger inden for energi og klima.

Kilde: Energistyrelsen – EUDP <https://ens.dk/ansvarsomraader/forskning-udvikling/eudp>

kroner - og yderligere 5,3 mia. forventes realiseret fremover. 93 % af projekterne er lykkedes. Programmet har resulteret i 3.200 flere fuldtidsbeskæftigede, og evalueringen sandsyn-

liggør, at dette tal vil stige til 5.400 i løbet af en kortere årrække. Det gennemsnitlige projekt er realiseret ved, at virksomheden har investeret 1,2 krone for hver modtaget støttekrone fra EUDP. Man kan finde hovedkonklusionerne samt rapporten i sin helhed på Energistyrelsens hjemmeside.

Yderligere oplysninger:
Morten Stobbe,
vicedirektør
mst@veks.dk D 43 66 03 22

Handling gi'r forvandling

Ansvar og lederskab efterspørges

Den stadig relativt nye regering baserer sit grundlag på det efterhånden meget berømte "Forståelsespapir". I energisektoren efterspørger vi andet og mere end forståelse. Vi ser gerne, at regeringen snarest fremsætter forslag til en bindende og konkret klimalov. Det ambitiøse mål er allerede bestemt: Drivhusgasudledningen i 2030 skal reduceres med 70 % i forhold til udledningen i 1990, hvorved Danmark lever op til Paris-aftalen. Desværre er udmeldingen fra regeringen indtil videre, at ingen faktisk ved, hvordan man skal nå i mål.

Vi har førhen gennemgået kolossale, energimæssige omstillinger. I 80'erne demonstrerede politisk, ansvarligt lederskab, at vi både kunne reducere energiforbrug og minimere olieafhængigheden.

De politiske styringsmidler var i høj grad energiafgifter. Da oliepriserne i foråret 1986 faldt dramatisk, kunne det have fjernet tæppet under det danske naturgasprojekt. Derfor tog ansvarlige politikere en rask beslutning og hævdede energiafgifterne.

Der er i dag bred politisk enighed om at udfase fossile brændsler og sænke CO₂-udledningen dramatisk. Det sker imidlertid ikke af sig selv. Det kræver lederskab.

For få år siden blev Varmeforsyningsloven ændret, så det blev økonomisk muligt at konvertere fra fossilt brændsel til biomasse. Så langt - så godt. Vi er dårligt nok nået til at afskrive de store grønne investeringer i biomasse, før der politisk nævnes at indføre afgifter på biomasse. Ud over at fjerne det økonomiske grundlag for den grønne omstilling, vil det også eliminere incitamentet og være gift for fremtidige store, grønne investeringer. Politikerne burde - inspireret af kollegaerne fra 80'erne - straks hæve energiafgifterne på naturgas for at kompensere for den aktuelle, ekstraordinært lave naturgaspris. Man gjorde det i 1986. Hvorfor ikke gentage det i 2019, hvor udfordringen er langt større?

Naturgas benævnes ofte fejlagtigt som et ligeværdigt alternativ til fjernvarme. En stor del af Danmarks fjernvarme er baseret på bæredygtig biomasse til forskel fra naturgas, som er et fossilt brændsel.

Det giver falske vilkår, når myndighederne (her til lands Energistyrelsen) i sine forudsætninger for fremtidens varmforsyning, sammenligner grøn fjernvarme med sort naturgas. Grøn naturgas er et helt andet produkt. Hvor den ægte grønne, bæredygtige biogas skal komme fra, vides ikke...

Lad os igen se ansvarlige politikere udvise lederskab og træffe de nødvendige, store beslutninger som sikrer en reel grøn omstilling.

Et "Forståelsespapir" og en vision gør det ikke alene. Vi må se handling i respekt for de meget store investeringer, som vi i energibranchen står foran.

Lars Gullev

BÆREDYGTIG BIOMASSE

VEKS LEVER OP TIL BRANCHEAFTALEN
FOR BÆREDYGTIG BIOMASSE

(Selv)

Ros

VEKS' bæredygtighedsrapporter går for at være blandt de bedste og mest seriøse, siger kilder i branchen.

Det er vigtigt for VEKS at sikre, at den biomasse, der anvendes til varme- og elproduktion, lever op til bæredygtighedskriterierne. VEKS er i de seneste år blevet kontrolleret af en uafhængig revisor for at sikre, at vi lever op til Brancheaftalen for biomasse.

– Vi efterlever på Køge Kraftvarmeværk til fulde alle krav, bemærker vicedirektør Morten Stobbe. Men dette gælder også VEKS' hovedproducent af fjernvarme, Ørsted, som overholder brancheaftalen om bæredygtig biomasse.

Morten Stobbe påpeger samtidig, at brugen af biomasse er et aktuelt, nødvendigt overgangsbrændsel, for at vi kan komme af med de fossile brændsler kul, olie og naturgas.

I takt med at de store kraftvarmeværker skal skrottes, vil der blive etableret store varmepumper til fjernvarme og sandsynligvis også geotermi til afløsning af biomassen. Men der vil være biomasse i fjernvarmesystemet mange år fremover, selvom det vil være markant mindre end i dag.

Lovkrav om bæredygtighed

VEKS bakker op om Brancheaftalen mellem Dansk Energi og Dansk Fjernvarme, som skal sikre bæredygtig brug af træpiller og træflis i Danmark. Og VEKS går foran i forbindelse med opfølgning på dokumentationskravene. Der har i løbet af sommeren 2019 været fornyet debat om bæredygtig biomasse. Dansk

Fjernvarme og Dansk Energi har på den baggrund udmeldt et ønske om, at politikerne lovgiver om certificering og dokumentation på området, således at al biomasse omfattes af lovkrav om bæredygtighed. VEKS støtter op om denne udmelding.

Dokumenteret biomasse

I 2018 er 78 % af biomassen til VEKS leveret med dokumentation – d.v.s. at Køge Kraftvarmeværk, samt Ishøj Varmerværk (VEKS er ansvarlig for indkøb af biomasse til Ishøj Varmerværk) samlet set lever op til kravene i 2018 for andelen af dokumenteret bæredygtig biomasse. VEKS har desuden opnået en CO₂-reduktion i perioden på 94 %, hvilket er langt over EUs anbefaling på 70 %.

Køge Kraftvarmeværk får lidt under halvdelen af brændslet (savsmuld, støv og flis) fra naboen Junckers Industrier. Junckers producerer trægulve og køber pt. ca. 3/4 af deres råtræ fra certificerede skove og vil gerne købe mere certificeret, men har udfordringer med at nå højere procenter. Dette er en udfordring, som vi siden 2016 har arbejdet sammen med Junckers for at løse, slutter Morten Stobbe.

BRANCHEAFTALENS OTTE KRITERIER

Kriterie 1-6 omhandler bæredygtig skovdrift skal dokumentere, at biomassen oprinder fra (og med sikkerhed kan spores tilbage til) skove med certificeringsordninger - anerkendt som dokumentation for bæredygtighed af Naturstyrelsen (Forest Stewardship Council (FSC) og Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes (PEFC) samt SBP-certificering for produktion og indkøb af træpiller og træflis.

Kriterie 7 omhandler CO₂-udledning og skal dokumenteres ved hjælp af modellen Biograce II.

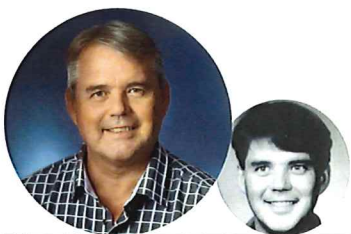
Kriterie 8 er målrettede krav til kulstofkredsløb, fastholdelse af skovens kulstoflager, indirect landuse change (ILUC) og indirect wooduse change (IWUC). Her må branchen ikke anvende biomasse som kunne være anvendt til fx tømmer eller dyrket på frugtbar jord, som u hensigtsmæssigt er omlagt fra landbrug til skov. Afskovning må ikke påvirke negativt til kvantiteten og kvaliteten af skovens ressourcer på mellemlangt og langt sigt.

Yderligere oplysninger:

Morten Stobbe,
vicedirektør

mst@veks.dk D 43 66 03 22

Allan Nielsen, projektkoordinator - ledningsanlæg

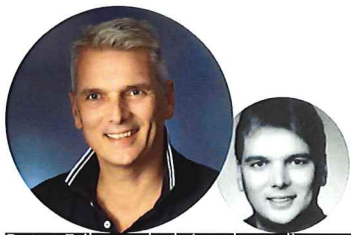
Bo Haarbye-Pedersen, projektkoordinator - elektriske installationer

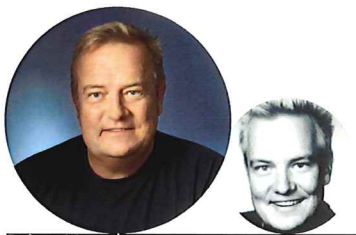
Søren Tvingsholm, montør

Jan Jensen, montør

Peter Eriksen, ledningskoordinator

Brian Noachsen, montør

VEKS' VERDEN: DE FØRSTE 25 ÅR

Seks VEKS-medarbejdere fejrede 1. september, at de for et kvart århundrede siden havde første arbejdsdag i VEKS.

En bestyrelsesbeslutning året før var baggrunden for at udvide den daværende anlægsafdeling med i alt ti mand. Ud af disse ti medarbejdere kan seks kolleger nu fejre deres 25 års ansættelse hos VEKS - se portrætterne

– Stort til lykke herfra! De seks "drengene" har hver især og i samarbejde bidraget imponerende til, at VEKS kan levere sikker, effektiv og miljørigtig fjernvarme, fastslår Lars Gullev, VEKS' direktør.

Organisationen er omstruktureret i forhold til 1994, så de seks kolleger arbejder ikke alle i det samme team længere.

Sikre viden

– Jeg var jo selv med ombord, da bestyrelsen besluttede, at VEKS skulle vokse, fortæller Lars Gullev; vores mål var med den øgede medarbejderstab - dengang som nu - at sikre knowhow inden for egne mure. Vi ville ikke risikere, at det detaljerede kendskab til VEKS' system alene fandtes hos medarbejdere hos de daværende eksterne serviceselskaber. Og turde man risikere tab af teknisk viden og erfaring, hvis en eksternt ansat nøglemedarbejder forlod sit serviceselskab?

Et andet mindst lige så væsentligt argument var, at erfarne, interne montører kunne højne sikkerhedsniveauet i forhold til at arbejde med et anlæg og system med maksimal vandtemperatur på 120 grader under tryk op til 25 bar. Der er store kræfter på spil. Endelig var - og er - der en økonomisk gevinst ved ansat personale. Montørerne samarbejder naturligvis fortsat med en række serviceselskaber, der efter behov fortsat hyres ind til en række vedligeholdelsesopgaver.

– Vi opnåede også en større fleksibilitet, da vi selv overtog udførelsen af opgaverne. Overblik og planlægning af opgaverne varetog VEKS' ledelse selv, men med egne medarbejdere kunne vi tilrettelægge og arbejde mere fleksibelt. Og den model har holdt og er blevet videreudviklet i nu 25 år, slutter Lars Gullev.

FN's verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN-topmødet i New York i september 2015. Målene trådte i kraft den 1. januar 2016 og sætter kursen frem til 2030. Verdensmålene består af 17 konkrete mål og 169 delmål. Kilde: www.verdensmaalene.dk

VEKS OG DE 17 MÅL

VEKS er sat i verden for at spare ressourcer.

I VEKS' hovedforretning er FNs verdensmål nummer 5, 7, 9, 11, 12, 13 og 17 (i varierende omfang) allerede integreret i formål og virke. Se figuren nederst. Først og fremmest har vi forpligtet os til - sammen med CTR og HOFOR - at sørge for at hovedstadsområdet er CO₂-neutralt i 2025.

VEKS' nuværende strategi indeholder desuden en række miljøprojekter:

Nye bæredygtige energiløsninger

- CP Kelco (udnyttelse af overskudsvarme)
- SVAF (store varmepumper i fjernvarmesystemet)
- Varmelager
- Fremtidens geotermi i hovedstadsområdet

Optimere miljøindsats og arbejdsmiljø

- Omsat til ansættelse af to medarbejdere
- ISO-Miljøcertificering
- Bæredygtighedsrapportering inden for VEKS' brug af biomasse
- Fortsat ressourcebesparelse
- Krav til leverandører
- Bevidstgørelsen blandt kollegerne
- Madspild og øget opmærksomhed på store og små miljøforhold i hverdagen

Strategi 2025 løbes i gang i efteråret 2019 og vil også have referencer til FNs verdensmål. Strategi 2025 forventes vedtaget af VEKS' bestyrelse i juni 2020. Men tiden står ikke stille, så derfor er en række miljøprojekter med langt fremtidsperspektiv allerede sat i søen:

- Afløseren for biomassen undersøges
- Samarbejdet Energi på Tværs er implementeret
- Varmeplan Hovedstaden 4 færdig til november 2020

Yderligere oplysninger:
Lars Gullev, direktør
lg@veks.dk 43 66 03 13

FN'S VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

